

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Bakalářská práce

Jana Bařinková

Volnočasové aktivity mateřského centra v Přerově

Olomouc 2014

Vedoucí práce: Mgr. Pavla Vyhnálková, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedenou literaturu a zdroje.

V Přerově 14. 4. 2014

Jana Bařinková

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat paní doktorce Pavle Vyhnákové za podporu, rady a doporučení při vedení bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat rodičům za vyplnění dotazníků, které v nemalé míře přispějí k vylepšení Mateřského centra.

„Mozku by nemělo být dáno nic, co nebylo předtím dáno ruce.“

(Maria Montessori)

OBSAH

ÚVOD.....	1
1 BATOLECÍ A PŘEDŠKOLNÍ OBDOBÍ	2
1.1 Batolecí období	2
1.1.1 Motorické dovednosti v batolecím období	2
1.1.2 Vývoj řeči	2
1.1.3 Pozornost a představivost	3
1.1.4 Citový a sociální vývoj	3
1.2 Předškolní období	3
1.2.1 Vývoj poznávacích procesů a paměti	4
1.2.2 Emoční a sociální zralost	5
1.2.3 Vznik a vývoj vědomí já.....	6
1.2.4 Kresba a hra	7
2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MONTESSORI PEDAGOGIKY	9
2.1 Maria Montessori	9
2.2 Principy Montessori pedagogiky	9
2.2.1 Utváření nového vztahu dospělého k dítěti	10
2.2.2 Vlastní objevování poznatků samotným dítětem.....	10
2.2.3 Samostatná práce jednotlivce	10
2.2.4 Práce s chybou	11
2.2.5 Cesta k abstrakci	11
2.2.6 Práce s pochvalou	11
2.2.7 Připravené prostředí.....	12
2.2.8 Samostatnost, nezávislost, sebedůvěra	12
2.2.9 Elipsa a komunitní kruh.....	12
3 POHLED NA VÝVOJ DÍTĚTE DLE MONTESSORI	13
3.1 Vědomosti a představivost.....	13

3.2	Prostředí a pozorování	13
3.3	Vnímavý věk	14
3.4	Motivace dítěte a jeho cesta k samostatnosti	14
4	MATEŘSKÁ CENTRA	16
4.1	Mateřská centra a jejich historie	16
4.2	Historie a charakteristika mateřského centra Sluníčko	17
4.3	Personální zabezpečení	18
4.4	Dobrovolníci	18
5	AKTIVITY MATEŘSKÉHO CENTRA	19
5.1	Miniškolka	19
5.2	Zájmové kroužky	21
5.2.1	Cvičení na velkých míčích	21
5.2.2	Cvičení rodičů s dětmi	22
5.2.3	Keramika	24
5.2.4	Výtvarná činnost a tvoření	24
5.2.5	Zpívanky	25
5.3	Jednorázové akce	25
6	PRŮZKUMNÉ ŠETŘENÍ	27
6.1	Cíle průzkumu	27
6.2	Metoda průzkumu - dotazník	27
6.3	Soubor respondentů	28
6.4	Výsledky průzkumu	28
6.5	Vyhodnocení	36
	ZÁVĚR	37
	SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ	38
	SEZNAM PŘÍLOH	41

ÚVOD

V bakalářské práci se budu zabývat volnočasovými aktivitami, které nabízí Mateřské centrum Sluníčko v Přerově. V tomto centru pracuji již šest let a velice jsem si tuto práci oblíbila. Proto jsem se rozhodla věnovat svoji bakalářskou práci právě tomuto mateřskému centru. Popíšu zde, jaký mají přínos aktivity pro děti ale také pro rodiče. Jednu celou kapitolu věnuji Montessori pedagogice, protože tento model je pro centrum příležitostí, jak alternativně vychovávat děti a zájem ze strany rodičů o tento přístup velký.

Charakterizují adaptační program Miniškolka, který má svým přístupem pomoci dětem usnadnit nástup do mateřské školky. Cílem školičky je přirozené vzdělávání a výchova těchto dětí, je zde kladen důraz na sebeobsluhu, separaci od rodičů, navazování vztahů s vrstevníky, rozvoj osobnosti, samostatnost a respektující prvky Montessori výchovy. Je pro děti od 2,5 – 3 let.

V loňském roce jsem úspěšně dokončila kurz pečovatelky v sociální oblasti a mým zájmem bude při mé práci v mateřském centru mimo jiné začlenit znevýhodněné skupiny dětí do kolektivu, nebo pro ně vytvořit takové aktivity, do kterých se budou rády zapojovat, tak aby jim volný čas přinášel pocit uspokojení a uvolnění. Cílem volného času by mělo být naučit sebe i jiné tomu, jak volný čas plně a smysluplně využívat tak, aby nebyl zcela promarněn. Činnost ve volném čase by nás měla obohacovat a naplňovat. Aktivní účastí na zájmové činnosti se děti učí plánovat činnost a řešit vzniklé problémy. Vytváří si tak dovednosti stanovit si cíl, promýšlet cesty k jeho dosahování, překonávat překážky a objektivně hodnotit výsledky vlastní činnosti.

Mateřské centrum je zaměřeno na aktivity především pro maminky (tatínky) s malými dětmi až po děti předškolního věku. Je známo, že pro tuto věkovou skupinu dětí, je potřeba volit pestřejší aktivity a také je potřeba dobře hospodařit s jejich časem.

V neposlední řadě se zmíním o jednorázových akcích, které pořádáme pravidelně každý rok, ať už za přispění města Přerova pomocí drobné materiální podpory nebo s pomocí maminek, které rády ochotně pomáhají.

Cílem této bakalářské práce je popsat mateřské centrum Sluníčko v Přerově a jeho aktivity a prostřednictvím dotazníkového šetření zjistit, jak jsou návštěvníci spokojeni s nabídkou aktivit.

1 BATOLECÍ A PŘEDŠKOLNÍ OBDOBÍ

1.1 Batolecí období

Batolecí období dle Vágnerové je věk, který trvá od jednoho do tří let dítěte. V tomto období dochází k výraznému rozvoji osobnosti dítěte. Dítě se pomalu začíná osamostatňovat a stává se aktivním subjektem, který si uvědomuje svojí vlastní existenci. Postupně se uvolňují vazby (např. na matku) a batole se snaží o sebeprosazení. Protože dítě v batolecím věku se nedokáže ještě správně orientovat, potřebuje kontrolu a pevné vedení. (Vágnerová, 2008, s. 118-119).

1.1.1 Motorické dovednosti v batolecím období

Děti v batolecím období se snaží se svými pohybovými schopnostmi experimentovat. Pokouší se ovládat svoje tělo a neustále opakují stejnou aktivitu, např. při počátcích chůze, dokud se jim nepodaří správně chodit. Největší důležitost je přičítána na ovládání svěračů, a proto je také toto období dle Freuda nazýváno obdobím análním. U mladšího batolete vzrůstá zrakově pohybová souhra, kterou můžeme pozorovat v pokrocích např. při stavění kostek. Starší batole zvládne sebeobslužné úkony a z kostek již staví mosty nebo navléká korálky na provázek. (Vágnerová, 2008, s. 118-145).

1.1.2 Vývoj řeči

V batolecím období dochází také k rozhodujícímu pokroku v oblasti řeči. Kolem jednoho roku můžeme u dítěte pozorovat porozumění řeči tím, že vykonává jednoduché reakce na výzvu, např. udělej papá. Kolem dvou let již dítě používá aktivně 200-300 slov. U staršího batolete dochází již k radikálním změnám. Dítě začíná chápat symbolický význam slov a začíná rozumět stále většímu počtu slov, které se snaží spojovat do jednoduchých vět. Objevuje se schopnost zapamatovat si krátkou říkanku nebo písničku. S rozvojem řeči se začíná hovořit o „prvním ptacím období“. Pro rodiče či vychovatele je důležité mít vždy

přichystanou správnou odpověď na otázky, které děti rády pokládají. (Langmeier, Krejčířová, 1998, s. 41-48).

1.1.3 Pozornost a představivost

Dítě je velmi citlivé na různé rušivé momenty, které jej odtrhnou od činnosti, kterou právě provádí. Pozornost je ovlivněna aktuálním stavem dítěte a jeho soustředěním. Starší batole by již mělo vydržet u zajímavé činnosti 19 minut.

Hlavní aktivitou pro rozvoj představivosti je hra. Kolem dvou let dítěte se začínají vytvářet fantazijní představy. (Vágnerová, 2008, s. 118-145).

1.1.4 Citový a sociální vývoj

U batolete jsou city krátkodobé, velmi často vznětlivé. Začínají se projevovat vzdorovité reakce v souvislosti s rozvojem sebeuvědomování. Děti začínají chápat pravidla chování a objevují se nově pocity studu, jako reakce na překročení nějaké hranice. Citový vývoj doplňuje pocit strachu, který bývá spojen s nejistotou nebo obavou z nových neznámých objektů. Celé batolecí období je spojeno se separační úzkostí, kterou můžeme chápat jako reakci na oddělení dítěte od matky.

Sociální vývoj u batolete probíhá v rodině. Rozvoj dítěte v tomto období ovlivňují převážně rodiče. Nejbezpečněji se dítě cítí v prostoru domova, kdy již vše kolem zná a patří k němu věci, které jsou jeho majetkem. Je to vlastně takové jeho malé teritorium. Vztahy k vrstevníkům se spíše projevují ve hře. Zatím se jedná o paralelní hru, kdy dítě ještě nedovede spolupracovat s ostatními. (Vágnerová, 2008, s. 142-148).

1.2 Předškolní období

Podle Vágnerové předškolní období trvá od 3 do 6 – 7 let. Koncem této fáze se rozumí sociální zralost dítěte a jeho nástup do školy, není zde prioritní fyzický věk dítěte. Tento věk je charakteristický především stabilizací pozice dítěte ve světě představivosti ale hlavně ve

fázi zpracování fantazijních informací. Děti předškolního věku své představy již přizpůsobují vlastním možnostem poznání a potřebám. Vytváří si svůj vlastní pohled na svět, který pro ně představuje jistotu. Děti tohoto věku mají potřebu zvládat určité věci samy a také je tento věk považován za období iniciativy. Začínají se rozvíjet vztahy s vrstevníky, prosazování sama sebe ve skupině a schopnost spolupráce. Ve hře se tyto změny projeví především sdílenou aktivitou a sebestrosazením dítěte. (Vágnerová, 2008, s. 173-174).

Předškolní období podle Langmeiera a Krejčířové lze rozdělit do dvou pojetí. V širším slova smyslu již od prenatálního vývoje až po vstup do školy. Toto širší pojetí, jak autoři uvádí, má svůj praktický význam při plánování sociálních a výchovných opatření pro děti před jejich nástupem do školních lavic.

V užším slova smyslu je toto období nazýváno obdobím mateřské školy. Autoři uvádí, že v tomto období je základním kamenem pro výchovu rodina. Na tomto základě pak dále staví a napomáhá k dalšímu rozvoji právě mateřská škola. (Langmeier, Krejčířová, 1998, s. 52).

1.2.1 Vývoj poznávacích procesů a paměti

Poznávání dítěte v předškolním období, jak uvádí Vágnerová, je zaměřeno na nejbližší okolí a jeho pravidla, která zde platí. Způsob jakým děti v tomto období uvažují a nahlízejí na svět, shrneme do několika kritérií.

Centrace – děti obrací k jednomu, obvykle vyčnívajícimu znaku, který považují za velmi důležitý a přehlížejí znaky ostatní, i když by mohly být významnější. Soustředí se pouze na jeden aspekt dané situace.

Egocentrismus – děti přilnou k vlastnímu názoru a jsou přesvědčené, že jejich názor je jediný možný a správný. (Vágnerová, 2008, s. 174).

„Pro předškolní dítě má aktuální zjevná podoba světa natolik dominantní význam, že její zásadnější proměnu chápe jako ztrátu původní totožnosti. Dítě sice dávno předtím pochopilo pojem trvalosti existence, ale dosud nechápe trvalost podstaty a její nezávislosti na změně vnější podoby. V důsledku takové úvahy 4letý chlapec velice plakal, když strýc ostráhal ovce, že už to nejsou jeho ovečky.“ (Vágnerová, 2008, s. 176).

Dle Vágnerové se rozvoj paměťových schopností řídí zráním mozkových struktur, zkušenostmi a také především záleží na aktuálním stavu kognitivních schopností jedince. Dětem můžeme dopomáhat ke zvyšování kapacity paměti, například různými paměťovými hrami, a tím stimulovat jejich mozková centra. Paměťové strategie, které slouží k zapamatování a uchování informací jsou ještě omezené. Předškolní děti si ještě nedokáží uvědomit způsoby, které by jim umožnily snadněji si zapamatovat konkrétní věci. Pokud si děti něco zapamatují, děje se tak bez úmyslu, takřkajíc bezděčně.

Osobně prožité události si děti uchovávají v paměti již kolem pátého roku. Vzpomínky bývají však pouze útržkovité a nebývá jich mnoho. V předškolním věku si děti vytváří vlastní pohled na konkrétní situaci a svým typickým způsobem ji vypráví. Omezí se pouze na to nejdůležitější, co jim uvízlo v paměti. (Vágnerová, 2008, s. 191-193).

1.2.2 Emoční a sociální zralost

Pod pojmem emoční zralost chápeme kontrolu citů a impulzů. Podle Langmeiera a Krejčířové jsou děti schopny odložit splnění přání na později, je-li to pro ně výhodné. Zajímavý může být například pokus Zweiglův. Pokus prokázal, že děti splní i náročný úkol, pokud bude tento úkol pro ně zaměřen citově kladnou formou. Kdy neutrální prvek například láhev, bude nahrazen bonbónem, který mají přinést a potom si ho mohou nechat. (Langmeier, Krejčířová, 1998, s. 71).

Nejvýznamnějším prostředím pro předškolní děti zůstává rodina. Rodina zajišťuje primární socializaci dítěte, to znamená, že uvádí děti do společnosti. Vyvíjí se také normy, které si děti utváří pomocí zákazů a příkazů, které jim udělují dospělí. Děti si začínají osvojovat sociální role, které jsou od nich očekávány vzhledem k jejich věku, pohlaví apod. Jsou to vlastně vzorce chování, které mají nejen své hranice ale také cíle. (Langmeier, Krejčířová, 1998, s. 55).

Vágnerová se zmiňuje, že emoční vývoj se u dětí předškolního věku vyznačuje stabilitou a vyrovnaností. Děti bývají velmi často dobře naladěny, mají smysl pro humor a začínají jim ubývat negativní reakce na okolí. Předškolní děti již dokáží objevit pocit viny, který se váže na přijetí a osvojení si pravidel společnosti. (Vágnerová, 2008, s. 196-200).

Socializace podle Vágnerové, probíhá jak v rodině, tak i mimo rámec rodiny. Zde můžeme zařadit nejbližší prostředí, do kterého patří příbuzní a známí. Rozvíjí se především individualizace dítěte v kontaktu s druhými lidmi a institucí, které dítě navštěvuje. V tomto věku zatím mateřská škola. Děti se zde setkávají se svými vrstevníky a vytváří rovnocennou skupinu, ve které nabírají užitečné zkušenosti a ty poté přispívají k jejich osamostatňování. (Vágnerová, 2008, s. 202-203).

1.2.3 Vznik a vývoj vědomí já

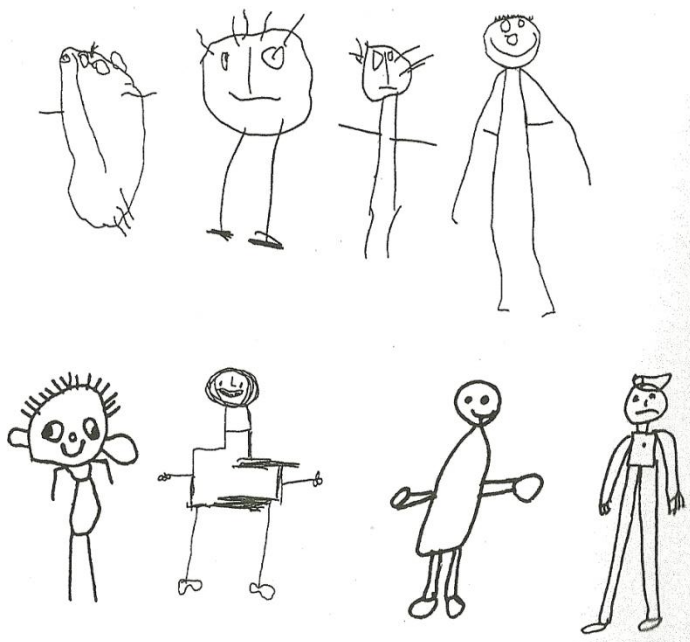
„Osobností se člověk nerodí, nýbrž se jí stává v období, kdy se u něho začne vytvářet specificky lidská organizace a dynamika duševního života, a kdy se tedy stává člověkem i psychicky.“ (Nakonečný, 1998, s. 40).

Nakonečný uvádí, že novorozenec se svým chováním ničím neliší od opic, chová se mechanicky podmíněnými reakcemi. Postupně se musí vyvinout vědomí tělového já. To vzniká objevováním vlastního těla všemi smysly, ale také vnitřními ukazateli, které reagují na různé fyziologické změny. Asi kolem druhého roku dítěte se utváří vědomí sociálního já. Je to vědomí jedinečnosti, uvědomění si své identity. Je pozoruhodné, že dítě v tomhle období označuje samo sebe ve třetí osobě. (Evička chce). Důležitým krokem vývoje vlastního já je řeč. Osvojením řeči může dítě snadněji komunikovat a posunuje se vývojově na vyšší úroveň. Dalším důležitým aspektem jsou hodnoty biologické, které pomáhají rozlišovat příjemné a nepříjemné hodnoty, jako je například pocit hladu či laskání.

Pojetí sama sebe, které se v psychologii označuje jako ego, má podle Nakonečného dvě roviny. Reálné ego, kterým se jedinec cítí být, a ideální ego, kterým by jedinec chtěl být. Mezi těmito rovinami se objevují rozpory. Sílu tohoto ega vytváří pocity spokojenosti či nespokojenosti se sebou samým. Jedinec se řídí normami osobní morálky, která je v psychologii nazývána jako superego (nadjá). Je potřeba se také zamyslet, že určitá míra nespokojenosti může být pro jedince motivující a naopak, příliš velká spokojenost se sebou samým může vést k zastavení osobního vývoje. (Nakonečný, 1998, s. 40-45).

1.2.4 Kresba a hra

Vlastní názor na svět mohou děti vyjádřit v kresbě či hře. Kresba se řadí mezi neverbální funkci a dítě jí zobrazuje realitu tak, jak ji chápe. Vágnerová rozděluje vývoj kresby na několik fází. Začíná fází batolecího věku, kdy se jedná pouze o čmárání. Dítě se o výtvar nezajímá, pouze vnímá barvy na papíře. V další fázi dítě zjistí, že může čmáráním zobrazovat danou realitu a ta se pro něj stává jakýmsi symbolem. Může obrázek dodatečně pojmenovat podle výrazného znaku na papíře. V poslední fázi již dítě maluje úmyslně konkrétní obrazec. Teprve nyní se kresba stává symbolickým zobrazením skutečnosti. (Vágnerová, 2008, s. 183-184).

Obrázek č. 1. Vývoj kresby lidské postavy v předškolním věku. (Vágnerová, 2008, s. 184).

Podle Vágnerové se přibližně ve třech letech objevují tzv. hlavonožci – lidské postavy. Pro děti v tomhle věku má velký význam obličej, protože pomocí něj navazují sociální kontakt. Proto není udivující, že se děti zaměřují právě na detaily obličeje. Následují končetiny, které jsou důležité pro vyvinutí jakékoliv aktivity. Kolem 4 – 5 let dítě postupně postavy obléká a věnuje se více detailům těla. Tyto detaily postupně dávají smysl pro existenci trupu. Mladší předškolák kreslí postavy zkresleně. Děti jsou malé a na lidi se dívají

vzhůru, proto se v kresbách objevují postavy s dlouhýma nohama a malým tělem. V poslední etapě kolem šesti let se stávají výtvořky stále více podobné skutečnosti. Děti již nyní kreslí to, co vidí. (Vágnerová, 2008, s. 185-186).

Mezi další projev můžeme zařadit hru. Ta má podle Vágnerové také svoji symbolickou funkci. Děti si ve hře interpretují realitu. Uspokojují si přání, která v reálném životě nebyla splněna. Ve hře se děti cítí svobodně a zpracovávají si skutečnost podle svých představ. Hrou se děti učí rozlišovat také vlastnosti ať už pozitivní či negativní a zvládají například strach ze zvířat. Při hře jsou zvířata hodná a neublíží. Proto je potřeba poskytnout dětem hodně prostoru pro hraní, předškolním dětem slouží jako prostředek k vyrovnání se s realitou. (Vágnerová, 2008, s. 186).

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MONTESSORI PEDAGOGIKY

Hlavním charakteristickým znakem pedagogiky Marie Montessori je individuální přístup k dětem, a to již od narození. Tak lze u dítěte dosáhnout kvalitní výchovy a následně vzdělání v souladu s jeho možnostmi a osobnostními předpoklady, které mu umožňují reálně odhalit celý Montessori systém. Toto poznání vyvolává u dítěte snahu dále se vzdělávat, dítě rozvíjí důvěru v sebe sama, učí se samostatnosti, získává pocit zodpovědnosti za sebe, za druhé i za své nejbližší okolí. Přirozeně se u něj buduje úcta ke všemu živému, posiluje se schopnost otevřené komunikace, dítě se stává tolerantnějším, učí se řešit problémové situace konstruktivně a samostatně. Veškeré učení má podle Montessori přístupu probíhat na základě vnitřní motivace dítěte, které pak postupně přebírá zodpovědnost za své jednání. (Kantorová in Kantorová, 2010, s. 145-146).

2.1 Maria Montessori

Maria Montessori (1870 – 1952) byla lékařkou, pedagožkou a v nemalé míře také vědkyní. Je zakladatelka „Montessori metody vzdělávání“. Jedná se o nový systém výchovy ale také vzdělávání malých dětí. Byla to velice cílevědomá žena, která vystudovala lékařskou fakultu na universitě v Římě. Zapojila se do práce a vzdělávání dětí, které v té době nesly označení jako retardované. S těmito dětmi se na počátku 20. století nezacházelo moc dobře. Umisťovaly se do studených a holých místností a jídlo jim bylo házeno. Maria Montessori vyzorovala, že těmto dětem chybí stimuly, díky kterým by se mohly dále rozvíjet. Vytvořila řadu nových pomůcek pro tyto děti a začala s nimi „experimentovat“. V současné době její metody souzní s nejnovějšími poznatky psychologie a pedagogiky. (Montessori, 2001, s. 4).

2.2 Principy Montessori pedagogiky

Principy Marie Montessori, které podrobně zformuloval Karel Rýdl (1999), jsou užitečné při práci s dětmi. Jejich znalost může být ku prospěchu všem vychovatelům či učitelům pečující o děti.

2.2.1 Utváření nového vztahu dospělého k dítěti

Toto utváření je hodně důležité pro další vzájemný vztah a spolupráci učitel + dítě. Učitel se chová k dítěti jako již k hotovému člověku a vždy respektuje jeho potřeby a individualitu.

Dospělý by se měl zaměřit na své záporné povahové rysy a neměl by se zaměřovat na záporné vlastnosti dětí.

Učitel je ve všech směrech rovnocenný kamarád, který pomáhá dítěti objevovat a učit se. (Rýdl, 1999, s. 28-29).

2.2.2 Vlastní objevování poznatků samotným dítětem

Senzitivní fáze

Jsou určité schopnosti nebo dovednosti, které se u dítěte projevují v různých časových úsecích. Na učiteli je toto období rozeznat a poskytnout dítěti vhodný materiál, se kterým by mohlo pracovat. Kdykoli jindy musí dítě vynaložit více úsilí na splnění stejného úkolu.

Polarita pozornosti

Zachycuje určitou koncentraci na konkrétní pomůcku, bez vyrušování okolí. Dítěti bude poskytnuto tolik času, kolik bude potřebovat na úspěšné dokončení právě zvolené činnosti. (Rýdl, 1999, s. 45-47).

2.2.3 Samostatná práce jednotlivce

Dítě se může svobodně rozhodnout:

“Co“ = na jakém problému bude pracovat a s jakými pomůckami.

“Kde“ = na kterém místě ve třídě bude úkol plnit. Zda na stolku nebo na koberci.

“Kdy“ = kdy začne úkol plnit. Zvonění je v Montessori školách zrušeno a učitel se řídí ve třídě polaritou pozornosti každého žáka.

“S kým“ = zda bude pracovat samostatně, ve dvojicích nebo ve skupině.

(Rýdl, 1999, s. 45-47).

2.2.4 Práce s chybou

Chyba žáka je pouze ukazatel toho, co je nutné ještě pročíst, procvičit nebo zopakovat. Chyba je přirozený jev, ze kterého se mají žáci do budoucna poučit. Veškeré pomůcky jsou nachystány tak, aby žák zpozoroval své chyby a opravil si je. Učitel nepoužívá záporná hodnocení žáků. Vede je k dalšímu zdokonalování a učí žáky hledat cestu k nápravě chyb tak, aby vše zvládli sami. (Rýdl, 1999, s. 37-39).

2.2.5 Cesta k abstrakci

Již Jan Ámos Komenský sepsal knihu plnou obrázků – Orbis sensualium pictus (Svět smyslných věcí namalovaných). V knize pomocí obrázků sepsal všechno, z čeho je složený náš svět. Na každé stránce, ke každému komentáři nechyběl vždy obrázek. Mozek dětí tyto obrázky chápal lépe, než kdyby se jednalo pouze o komentáře a popisy těchto věcí. Pomocí obrázků děti snadněji rozuměly tématu. Proto nabízejme dětem více obrázkových impulzů, pro snadnější porozumění daného tématu. V nemalé míře je zapotřebí se věnovat s dětmi také četbě knih a vždy si vzájemně naslouchat. (Montessori, 2011, s. 31-34).

„Dětská obrazotvornost je nejasná, nepřesná, nespoutaná. Ale od okamžiku, kdy se dostane do kontaktu s vnějším světem, vyžaduje přesnost. Je to tak velký nárok, že by ho dospělý nebyl schopen prosazovat. Jeho plný potenciál přísluší dítěti.“ (Montessori, 2011, s. 35).

2.2.6 Práce s pochvalou

Důležitým impulzem v Montessori pedagogice je vnitřní motivace dětí. Jde o zájem učit se nové věci. Zájem o danou problematiku tak, aby děti cítily sebeuspokojení za své práce. Učitel zde nikdy nehodnotí ani neposuzuje. Dává najevo zájem a náklonnost ke každému dítěti stejně. (Rýdl, 1999, s. 37-39).

2.2.7 Připravené prostředí

Prostředí je vždy připravené tak, aby inspirovalo a pobízelo k novému učení. Nábytek, stolky, pracovní kouty ale i volná plocha na hraní, musí vyhovovat potřebám dětí. (Rýdl, 1999, s. 54-56).

2.2.8 Samostatnost, nezávislost, sebedůvěra

Pomůcky jsou precizně vymyšleny tak, aby si dítě vždy mohlo kontrolovat správnost řešení, aby mohlo sledovat svůj pokrok a nesrovnávalo se s ostatními dětmi. (Rýdl, 1999, s. 26).

2.2.9 Elipsa a komunitní kruh

V Montessori pedagogice se jedná o vymezený prostor pro sdělování zážitků, řešení problémů, hodnocení, sdělování pravidel, diskuze ale taky slouží k naslouchání a cvičení ticha žáků. (Rýdl, 1999, s. 52-54; www.montessori.cz¹).

---

¹ Společnost Montessori: pedagogika Montessori [online]. 2013 [cit. 2014-02-22]. Dostupné z: <http://www.montessoricr.cz/principy-montessori-pedagogiky/>

3 POHLED NA VÝVOJ DÍTĚTE DLE MONTESSORI

Na chvíli si představme, jak by probíhal vývoj dítěte podle Marie Montessori. S jakým nadčasovým způsobem dokázala přesvědčit řadu lidí právě o správnosti této techniky učení.

3.1 Vědomosti a představivost

Přirozenost a bezprostřednost přísluší převážně malým dětem. Aktivně získávají nové zkušenosti s reálným světem, který je v celé míře obklopuje. Dáme-li dětem svobodu a připravíme-li pro ně vhodné prostředí, budou mnohem víc spokojenější klidnější a budou vykonávat různé činnosti dlouhou dobu bez jakýchkoliv známek únavy. V této fázi jejich neutuchající zájem o dění kolem nich roste a doslova touží po získávání vědomostí. Proto by začínající zvědavé otázky dětí, začínající slůvkem proč“, neměly zůstat bez odpovědí.

Pod pojmem představivost si můžeme představit schopnosti dětí, které se dovedou odpoutat od věcí konkrétních. Jsou to například obrazce, lidi, věci, které děti nikdy neviděly, ale objevují se neustále v jejich fantazii. Probíhají v mysli a díky tomu můžeme říct, že člověk nevidí pouze očima. Vidí mnohem dále, než má před sebou. Je to schopnost něco konkrétního si představit a vidět to před sebou, aniž by tuto věc někdy viděl. Představivost hraje hlavně u dětí velkou roli, neboť jsou ještě moc malé, aby měly přehled o celém světě a tudíž je nutné si některé věci domyslet a v mysli představit. (Montessori, 2003, s. 115-120).

3.2 Prostředí a pozorování

Nezkreslené a hlavně objektivní pozorování by se mělo provádět pouze v prostředí, ve kterém se děti cítí dobře a uvolněně. V prostředí, kde se cítí bezpečně a samy sebou. Poté děti mohou přirozeně projevat své potřeby, ale také většinou zaujmou i své vlastní postoje a názory. V opačném případě, když se děti necítí svobodně, nebo se nemůžou projevat spontánně, jejich přání a potřeby nám zůstávají utajeny. Pozorovatel musí být řádně proškolen, aby vždy dokázal odhadnout objektivní pravdu a zaujal správné stanovisko výsledku. (Montessori, 2001, s. 34-35).

3.3 Vnímavý věk

Děti předškolního věku mají velice rády veškeré pohybové činnosti. Jsou otevřeny naučit se něčemu novému. V tomto období dochází k dobré vzájemné spolupráci mezi nervy a svaly. Proto je velmi důležité se kvalitativně zaměřit na výchovu každého jedince, která bude mít velký význam pro jeho další léta. Ve vyšším věku začnou totiž děti ztrácet chuť a zájem, provádět přesně určené jednotlivé úkony. Začne slábnout jejich svalová koordinace a na přední místo se začne dostávat rozumová činnost. Tím se rychle začnou měnit zájmy dítěte. Proto v tomto období nesmíme opomenout připravit dětem co nejpestřejší program, ve kterém by naplno prováděly své záliby.

V pozdějším věku již začíná převládat smysl pro povinnost. Úkony, které dítě do této doby dělalo s nadšením, se nyní pro něj stávají povinnostmi. V tomto období si dítě začíná utvářet nové hodnoty a postoje k těmto činnostem. Vychovatel či rodič by neměl toto období podcenit a měl by dítěti přesně vštípit, za jakým účelem a proč se tyto činnosti mají vykonávat. Tak dítěti zakódujeme důležitost, ale také nezbytnost úkonů, které provádí. (Montessori, 2001, s. 58-59).

3.4 Motivace dítěte a jeho cesta k samostatnosti

Pojem motivace pochází z latinského slova – movere. V českém překladu to znamená “hýbat“. Zjednodušeně řečeno, motivace je cokoli, co s námi pohne, abychom provedli nějakou činnost. V každém z nás je zakódovaná biologická a psychická výbava, podle které člověk funguje pomocí vnitřních pohnutek. Provází nás od raného dětství až do dospělosti. Hlavně předškolní děti se nejvíce zajímají o svět, objevují stále něco nového a dychtí po vědění. Samy od sebe pátrají po něčem neznámém a mají touhu se neustále učit. Vědění berou jako přirozenou a samozřejmou věc. Nečekají žádné odměny. V tomto předškolním věku je učení nejintenzivnější z celého našeho života. Proto je potřeba se na toto období zaměřit a poskytnout dětem řadu informací, ze kterých by mohly čerpat. Děti nám naši snahu oplátí zájmem a chutí se všemu naučit. Nepotřebují žádnou motivaci ani uplácení, k tomu, aby vše zvládly. Jestliže děti ale uplácíme, pěstujeme v nich do budoucna lhostejnost a odpor po vědění. V tomto věku musíme být velmi opatrní a vnímaví. (Kopřiva, 2010, s. 179).

Funkční nezávislosti se snaží dosáhnout většina dětí již v prvních okamžicích po narození. Snaží se o jistou míru samostatnosti. U dětí je nutné neustále sledovat fyzický i psychický rozvoj, který navazuje na jejich přirozený vývoj.

Nesmíme opomenout další důležitou věc pro správný vývoj samostatnosti dítěte a tou je vytvoření zdravého prostředí, které umožní rozvíjet dítěti jeho dané vlohy. Neznamená to ovšem, že by dítě mohlo dělat vše, co by chtělo, jedná se o to, dítě naladit na jednu vlnu s přírodou a také ji respektovat. Již okolo šesti měsíců, kdy dítě začíná broukat a vyslovovat první slabiky, udělá velký skok na své cestě k nezávislosti. Osvojením řeči se dítě pak snadno zapojí do společnosti, se kterou může komunikovat. Může kdykoliv vyjádřit své přání a potřeby. Dalším velkým krokem k nezávislosti je pro dítě období kolem čtrnáctého měsíce, kdy začíná chodit. Dítě není závislé na tom, až ho někdo doneseme, ale podle přání si dojde kamkoliv samo.

Nemalou energii dítě vyvíjí také v přáních vše udělat samo. Jedná se o základní instinkt, kdy se dítě touží vymanit z pomoci druhých. Dítě potřebuje poznávat svět vlastníma očima, nepotřebuje, aby se někdo jiný díval za něj. (Montessori, 2003, s. 62-65).

„Moderní psychologie nás učí, že rozvoj každého jedince je výsledkem jeho interakce s prostředím.“ (Montessori, 2003, s. 65).

4 MATEŘSKÁ CENTRA

Mateřská centra (dále jen MC) jsou většinou zakládána maminkami, které jsou právě na mateřské dovolené. Maminky se podílejí na samosprávě a připravují programy pro malé děti. Tím umožňují maminkám (tatínkům) s dětmi odreagování z každodenní rutiny a izolace.

Maminky se zde naučí mezi sebou komunikovat, vystupovat a hájit svoje zájmy. Tím získávají sebevědomí, ale také se učí odpovědnosti. Přináší do MC hlavně své dovednosti či schopnosti, kterými obohacují program. Nechybí ani vzájemná výměna zkušeností a názorů, které jsou do značné míry podnětné a plodné.

MC jsou založena na principu vzájemné svépomoci, naslouchání, poskytují společenství a nabízí výměnu zkušeností a otevřenost.

Jejich role je převážně pomáhající. MC mají neformální charakter a umožňují nalézat nové přátele. Převažují zde programy tvořivé, vzdělávací, hudební, sportovní, rekvalifikační a také jednorázové akce.

4.1 Mateřská centra a jejich historie

První MC vznikla v Německu v Mnichově. Informace o nich se dostala do České republiky v roce 1990. Tato centra byla velkou inspirací pro některé maminky, které se rozhodly podpořit ostatní rodiny s dětmi. V České republice v roce 1992 vyrostlo 1. Mateřské centrum se sídlem v Praze, které dodnes nese název YMCA.

Toto centrum se stalo startovním článkem pro ostatní kraje. Již o osm let později bylo zaznamenáno 78 aktivních MC. Jejich počet se rok od roku stále zvyšoval. V současnosti je propojena síť MC po celé České republice. V jejich čele stojí zakladatelka Rut Kolínská. Tato Síť MC poskytuje svým členům podporu ale hlavně metodické vedení a také pořádá semináře či konference pro případné zájemce.

4.2 Historie a charakteristika mateřského centra Sluníčko

MC Sluníčko, bylo založeno v prosinci 1999 v Přerově na Želátovské ulici č. 12 a jeho zakladatelkou byla MUDr. Andrea Dutková. Při zakládání občanského sdružení je nutné vytvořit stanovy kolektivem lidí, kteří se budou v této organizaci angažovat. Ve stanovách je uvedeno, kdo bude za sdružení vystupovat a jednat jeho jménem. Také je potřeba stanovit, za jakým účelem se zakládá a jaké budou cíle této organizace. Určí se výkonný výbor, který má tři členy. Předsedu, místopředsedu a členku výkonného týmu. Jednou ročně se pořádá valná hromada, na které se hodnotí předchozí rok a plánují se aktivity na rok příští.

Takto vzniklé Mateřské centrum mělo otevírací dobu v pracovní týden od 9 – 13 hodin a nabízelo rodičům ale hlavně jejich dětem zajímavý program, o který se staraly studentky ze střední pedagogické školy a maminky na rodičovské dovolené.

Od 1. 1. 2014 vstoupil v platnost nový občanský zákoník, který ruší občanské sdružení. Od roku 2015 toto centrum ponese název spolek a budou se přepisovat organizační záležitosti tohoto centra.

Mateřské centrum Sluníčko, (dále jen MC Sluníčko), je nezisková organizace, která nabízí útluné prostory pro setkávání rodičů s malými dětmi. Snaží se o aktivní využití volného času stráveného na rodičovské dovolené. Zprostředkovává poradenské a vzdělávací aktivity pro rodiče a děti a podporuje zdravé fungování rodin.

V dnešní době získalo MC Sluníčko větší prostory v areálu bývalé mateřské školy na Sokolské ulici č. 26. Tyto větší prostory umožnily uspokojit více rodičů a jejich dětí.

Je otevřené 5 dnů v týdnu od 9 do 12 hodin a odpoledne od 16 do 18 hodin. Využívá pronajaté prostory od města v přízemí a v prvním patře budovy. V přízemí se nachází útulná herna, keramická dílna, sociální zařízení pro malé děti a kuchyňka.

Ve druhém patře probíhá výuka angličtiny metodou Helen Doron, dále Miniškolka, Cvičení rodičů s dětmi v tělocvičně a Vzdělávání dospělých. Návštěvníci centra při vstupu podepisují provozní řád a tím souhlasí s dodržováním jeho podmínek. MC pro svoji reklamu vkládá fotky rodičů a dětí na sociální síť a rodiče svým podpisem stvrzují svůj souhlas s uveřejňováním těchto fotografií.

4.3 Personální zabezpečení

MC Sluníčko je otevřené pro všechny nové rodiče, kteří chtějí přijmout členství v tomto sdružení.

Každým rokem zde není nouze o nově příchozí členy, ale také bohužel se musí Mateřské centrum rozloučit i se stálými členy, kteří již ukončují rodičovskou dovolenou a vracejí se zpět do své práce. Tím není nouze o stálou inspiraci nově příchozích maminek, kterým centrum vděčí za jejich podnětné aktivity. Nově je zaměstnaná v MC také jedna vychovatelka a předsedkyní byla zvolena Mgr. Vladimíra Pospíšilová.

4.4 Dobrovolníci

Dobrovolníkem dle Tošnera (2002), je nazýván člověk, který bez nároků na odměnu poskytuje svojí energii a čas ve prospěch ostatních lidí. Dobrovolník má být vnímán jako pomocník, na kterého je možno se vždy spolehnout. Nejčastěji se vyskytuje v neziskových organizacích, občasných sdruženích, církvích. Prvotním cílem těchto organizací není zisk ale poslání. O chod MC Sluníčko se stará jedenáct dobrovolníků z řad žen pobírajících rodičovský příspěvek, které pravidelně docházejí na služby a zajišťují bezpečný chod Mateřského centra. Připravují programy pro děti, obstarávají občerstvení a starají se o úklid. Jako poděkování za jejich ochotu mohou využívat prostory centra k narozeninovým oslavám svých dětí

5 AKTIVITY MATEŘSKÉHO CENTRA

Aktivní trávení volného času je pro děti velmi důležité. Děti si tak správně utvářejí životní návyky do budoucna, rozvíjejí si vlastní fantazii a poznávají nové vrstevníky.

5.1 Miniškolka

Jedná se o typ adaptační školky, kterou pomohla „odstartovat“ paní Jana Baciak. Lektor mimoškolních aktivit vzdělávání a efektivního rodičovství.

Obr. č. 2 Miniškolka s prvky Montessori výchovy (Vlastní fotoalbum 2013)

Cílem Miniškolky je přirozené vzdělávání a výchova dětí. Důraz je zde kladen na sebeobsluhu a samostatnost, která pak usnadní dětem přípravu a nástup do mateřské školy. Děti se také připraví na separaci od rodičů a navážou vztahy s vrstevníky v malé skupině (6 – 10 dětí) v bezpečném prostředí MC Sluníčka. Tato Miniškolka se zaměřuje především na individuální přístup k dítěti, samostatnost, rozvoj osobnosti, vzájemné respektování a efektivní prvky Montessori výchovy.

Do této školky chodí pravidelně stálý kolektiv 10 dětí (2,5 – 3 roky) Je zde daný časový rozpis činností, který se dodržuje:

9:00 hod.: Převzetí dítěte – šatna přivítání s Kašpárkem – pozdrav, ruka, nálepka, kontakt s dítětem.

30 min.: 9:00 – 9:30 volné hraní, adaptace na prostor, vnímání ostatních dětí a sebe sama bez mámy, úklid hraček na své místo, hygiena, pití.

15 min.: 9:30 – 9:45 tělesná činnost - rozcvička, cvičení, říkadla, rytmika.

15 min.: 9:45 – 10:00 hudební činnost – rozdání hudebních nástrojů, zpěv, vyvolávání dětí jménem – název písničky, nové poznatky – písničky o zvířatech, vzájemné půjčování hudebních nástrojů s kamarádem, kamarádkou – odevzdání nástrojů – úklid.

10 min.: 10:00 – 10:10 hygiena, WC, mytí, samostatnost.

20 min.: 10:10 – 10:30 společné stravování – všichni u stolu, talířky s ubrousky, svačinka a pití.

10 min.: 10:30– 10:40 výtvarná činnost s úklidem, seznámení se s trháním, lepením, stříháním, barvením – různý přírodní materiál, každý si odnáší výrobek domů.

20 min.: 10:40 – 11:00 hygiena, oblékání, vycházka do přírody – hraní, výtvarné tvoření v přírodě dle počasí.

45 min.: 11:00 – 11:45 vycházka.

Za nepříznivého počasí: tělocvična – pohybová aktivita, náradí, překážková dráha.

15 min.: 11:45 – 12:00 Pohádka na téma, rozloučení s Kašpárkem, obrázek na téma pohádky pro zopakování doma před spaním, předání dětí rodičům.

V této části se ještě stručně ohlédneme na činnosti, které se zde s dětmi provádí.

Tělesná činnost – rozcvička – jsou zaměřeny především na koordinaci těla, vnímání prostoru a vzájemnou spolupráci dětí.

Říkadla, básničky – Při recitaci se zjemňuje smyslové vnímání dětí, např. sluch, pro zvukovou stránku jazyka, bystří se pozorování, rozvíjí se fantazie. Děti si cvičí paměť a rozvíjí si pojmové i obrazové myšlení.

Vycházky do přírody – Děti se seznamují se svým okolím, orientují se v něm a vnímají přírodu jako celek. Poznávají zvířata, hmyz, rostliny. Poznávají základní znaky ročních období a učí se chránit přírodu.

Pohádky – Děti se seznamují s literární tvorbou vhodnou pro předškolní věk. Při poslechu rozvíjíme jejich schopnost soustředit se, vnímat, prožívat a také své prožitky vyjadřovat různými způsoby. Děti si také rozvíjí svoji tvořivost a fantazii.

Podle Fürstové mnozí rodiče chrání své děti před strachem a stinnými stránkami světa. Namlouvají dítěti, že všichni lidé jsou ve své podstatě dobří a milí. Tohle podle Fürstové ale není správně. Děti si potom samy neumí udělat obrázek mezi dobrem a zlem a nedokáží se potom správně orientovat v reálném světě. (Fürst, 2000, s. 164-165).

Podle Vágnerové se pohádkový děj řídí jednoznačnými pravidly. Dobro vždy vítězí nad zlem a zlo je vždy potrestáno. Pohádky mají pro děti jasný řád a pravidla, proto se jeví dětem jako bezpečný svět, protože se v něm snadno orientují a mohou se na něj spolehnout. (Vágnerová, 2008, s. 186-187).

Programy Miniškoličky jsou sestavené do tzv. tří běhů, podle ročního období. Podzimní, zimní a jarní běh. Podle toho jsou i také uspořádány různé písničky a ukazovací říkanky, které posilují slovní zásobu, podle ročního období. Děti se tak mohou vyjádřit pohybem a upevňují si správné držení těla. Ve výtvarné činnosti se také program řídí ročním obdobím. O tuto školičku je velký zájem a bohužel MC nemůže kapacitně uspokojit všechny rodiče.

5.2 Zájmové kroužky

Zájmové kroužky mateřského centra Sluníčko se mohou rozdělit na zájmy aktivně sportovní, jako je Cvičení na velkých míčích a Cvičení rodičů s dětmi. Rukodělné, jako je Keramika, Výtvarná činnost a tvoření ale taky na hudební činnost.

5. 2. 1 Cvičení na velkých míčích

Toto cvičení je určeno maminkám, které chtějí věnovat pozornost svým dětem ale také si zacvičit. Maminky si zde posilují zatěžované partie, formují postavu a při tom společně s dítětem vyvíjí společnou aktivitu pomocí říkanek, zpívání a cvičení na těchto míčích. Maminkám cvičení na míčích dopomáhá ke správné manipulaci s miminkem a podporuje přirozený psychomotorický vývoj.

Obr. č. 4 Cvičení na velkých míčích (Vlastní fotoalbum 2013)

5. 2. 2 Cvičení rodičů s dětmi

Cvičení má velký význam jak pro dítě, tak pro rodiče. Společné cvičení přináší i společně trávený čas, kdy je rodič bezvýhradně s dítětem a pouze pro něj. Mateřské centrum se těší velké návštěvnosti tohoto kroužku.

Rodiče s dětmi zde sdílejí společné zážitky a své emoce. Cvičení přináší vyšší míru tělesného kontaktu, který je v dnešní době potřebný pro obě strany. Při cvičení se dospělý naučí mnohem zručněji manipulovat se svým dítětem, ale také díky vzájemnému tělesnému kontaktu se oběma dostane řada informací, které slovně nejsou sdělitelné.

Společné cvičení může pro dítě znamenat i vytvoření dobrého návyku, kterým se bude řídit i v pozdějším věku. Dítě přijme aktivní formu trávení volného času, jako neodmyslitelnou část svého dne.

Stavba cvičební hodiny

Na toto cvičení dochází do centra rodiče s dětmi od 1,5 roku do 3-4 let dítěte. Skupina je vždy různorodá. Proto je potřeba se dokonale vcítit do dětí a stavbu hodiny podle potřeby měnit.

Stavba cvičební hodiny (ideální je délka 45 minut.) se můžeme rozdělit do několika částí.

ÚVODNÍ ČÁST – Shromáždění cvičenců, nejlépe písničkou či říkankou pro upoutání pozornosti a přivítání se s dětmi. Při této činnosti je dobré zavést rituál. Děti se pak snadněji odtrhnou od činnosti, kterou právě provádí a spěchají se přivítat, protože již ví, co bude následovat. Tato část trvá cca. 5. min.

RUŠNÁ ČÁST – Při této části je hlavním cílem zahřátí a mírné zadýchání, aby děti uvolnily svalové napětí. Mohou to být různé honičky, soutěže, běhací hry, hry s obručí. Tato část trvá cca. 10 min.

PRŮPRAVNÁ ČÁST – Tato část se mírně překrývá s částí rušnou. Cílem je rozcvičení všech částí těla a na závěr pomalé zmírňující a uklidňující cviky, které mohou přejít i ve zpívání. Průpravná část by měla mít promyšlenou stavbu. Zátěž by měla postupovat od hlavy až k patě a od jednoduchých pohybů ke složitějším. Cvičí se bez náčiní, s náčiním, případně i na nářadí. Zde nám mohou dopomoci i balanční míče, velké míče, padák, kroužky, kužely, molitanové kostky, švihadla, šátky, drátěnky z umělé hmoty, hokejky, chrastítka, stuhy a mnoho dalších pomůcek. Tato část trvá cca. 15 min.

HLAVNÍ ČÁST – V hlavní části již děti cvičí na nářadí. Nářadí se rozestavuje podle toho, jaký cíl je vytýčený (procvičování rovnováhy, obratnost, koordinace, prostorová orientace...). Zde se podporuje dětská aktivita a potřeba poznávat něco nového. Dítě si zde formuje odvahu při překonávání překážek. Při cvičení se používají žebříky, průlezky, lavička, skluzavka, švédská bedna, trampolína, žíněnky, fotbalové branky, žebřiny, bedýnky a další vhodné nářadí. Tato část trvá cca. 15 min.

Obr. č. 3 Cvičení rodičů s dětmi (Vlastní fotoalbum 2013)

ZÁVĚREČNÁ ČÁST – Tato část má zklidňující charakter, je zde nutné respektovat únavu cvičenců. V závěrečné fázi zařadíme maňáskové divadlo. Kašpárek povídá dětem pohádku a děti odpočívají na matracích. Pohádek je velká spousta, děti jsou vděčné za jakoukoliv. (O Koblížkovi, O Řepě, O Smolíčkovi...). Tato část trvá podle potřeby a délky pohádky, cca 5. min.

ZAKONČENÍ – Pro děti je jistá rituálnost pozdravu – přivítání a rozloučení – velmi důležitá. Je vhodné používat stálý společný pozdrav. Při cvičení dodržujeme zásadu postupnosti, přiměřenosti a názornosti. Řídky a písničky by měly být vyvěšené po tělocvičně, aby si je rodiče mohli opakovat, případně napsat a cvičit doma s dětmi.

5. 2. 3 Keramika

Význam této činnosti spočívá v rozvoji jemné motoriky. Děti se seznamují s novými materiály a rády vytváří výrobky podle vlastní fantazie či předlohy. Děti se zde naučí pracovat s hlinou, modelovat, tvarovat ale také barvit. Tím také získávají kladný vztah k věcem a uvědomují si hodnotu a cenu dané práce.

5. 2. 4 Výtvarná činnost a tvoření

Ve výtvarné výchově děti pracují převážně s barvičkami všeho druhu, se kterými kreslí na papír. V kroužku tvoření děti pracují s modelínou, látkou nebo sádkou. Kroužky probíhají dva krát týdně a s dopomocí rodičů si děti vždy domů odnesou pěkný výrobek.

Výtvarná činnost a tvoření umožňují dětem vyjádřit jejich fantazii, dovednost a zručnost. Učí děti poslouchat a řídit se pokyny „tety“. Naučí se pracovat různými technikami, které jsou přiměřené věku dítěte.

5. 2. 5 Zpívanky

Zpívanky probíhají tři krát týdně Děti zde procvičují dech, rytmiku, melodii a seznamují se s různými hudebními nástroji. Jako například bubínek, vajíčka, rolničky, triangel nebo také skořápky od oříšků či hrací dřívka. Hudební činnost také pomáhá dětem k lepší koordinaci pohybu, k lepší výslovnosti a k celkovému rozvoji.

5.3 Jednorázové akce

Jednorázové akce mateřského centra jsou určeny především pro děti a jejich rodiče, kteří chtějí společně trávit volný čas, ale do jisté míry také na zviditelnění Mateřského centra a k oslovení dalších rodičů a dětí. Mezi akce, které se pravidelně pořádají, patří Karneval, Mikuláš, Drakiáda, Závody odrážedel, Hledání velikonočních vajíček, Cesta za zvířátky, Oslavy dětského dne a na závěr školního roku Hledání pokladu.

Těchto akcí se může zúčastnit kdokoli, kdo má chuť si s dětmi pohrát a věnovat jim trošku času ze svého nabitého programu. Mezi akce s velkou návštěvností patří Mikuláš a Karneval. Tyto aktivity se konají v prostorech velkého sálu, který pojme až 300 osob. Děti zde společně s rodiči tančí, soutěží, vyrábějí si malé dárečky.

Nejoblíbenější částí je hra s padákem ale také i očekávání příchodu Mikuláše s Andílkem, kteří nesou dárečky pro všechny děti.

Obr. č. 5 Dětský karneval

Ostatní aktivity probíhají v prostorách MC Sluníčko, ať už na zahradě nebo uvnitř. Odvíjí se od ročního období a také od počasí, které může být někdy nepříjemným nepřítelem. Rodiče si zde se svými dětmi zadovádí, ale také společně naváží nové kontakty s vrstevnickými skupinami.

6 PRŮZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Průzkumné šetření bylo provedeno v MC Sluníčko pomocí dotazníků. Podle Chrásky (2007), lze provést dotazníkové šetření několika způsoby. Rozesláním poštou, osobně nebo prostřednictvím druhých osob. Tyto dotazníky byly vyplňovány rodiči, kteří právě navštívili Mateřské centrum a měli ochotu k jeho vyplnění. Tudíž při tomto průzkumu byly dotazníky předávány respondentům osobně. Proto byla zaručena skoro 100% návratnost dotazníků. Dotazníková metoda byla sestavena pro tento průzkum dle stanovených cílů a potřeb praxe. Po vyplnění předaných dotazníků je potřeba zkontrolovat jejich korektnost, případně vyloučit dotazníky, které byly vyplněny špatně či nesprávně. V tomto šetření nebylo potřeba vyčlenit žádný dotazník.

6.1 Cíle průzkumu

V průzkumu byly stanoveny tyto hlavní cíle.

- Zjistit, jak rodiče hodnotí vybavení hraček v herně.
- Vyhodnotit, zda jsou rodiče dostatečně informováni o akcích a aktivitách MC
- Analyzovat o jaké další aktivity projevují rodiče zájem.
- Zjistit, co si návštěvníci Mateřského centra představují pod Montessori výchovou.
- Posoudit, jak by rodiče reagovali na začleňování znevýhodněných dětí.

Průzkum by měl směřovat k tomu, abychom mohli po jeho vyhodnocení doporučit, jak rozvinout služby Mateřského centra Sluníčka v Přerově.

6.2 Metoda průzkumu - dotazník

Dotazník se řadí na přední místa používaných výzkumných metod. Je velice ekonomický a nenáročný na čas. Jedná se o písemné kladení otázek, které jsou předem připravené a řádně formulované, na které respondent písemně a anonymně odpovídá. Podle

Chrásky (2007) musí být otázky jasné a srozumitelné aby respondenti nepotřebovali pomoc při jeho vyplňování.

V dotazníku byly použity otázky otevřené, uzavřené a škálové položky. V úvodu dotazníku byli respondenti seznámeni s jeho cílem, a také jim byly dány pokyny při jeho vyplňování. Celkem respondenti odpovídali na 10 otázek (viz Příloha č. 1). Pro průzkum Mateřského centra bylo distribuováno 120 dotazníků. Cílová návratnost těchto dotazníků byla 118 kusů.

6.3 Soubor respondentů

Respondenti vyplňovali dotazníky tak, jak přicházeli do mateřského centra. Vyplnění dotazníků bylo dobrovolné a žádný z návštěvníků nebyl k ničemu tlačěn. Respondenti měli možnost odpovídat po dobu 20 měsíců. Časově byly dotazníky rozloženy tak, aby odpovídali stále noví návštěvníci centra.

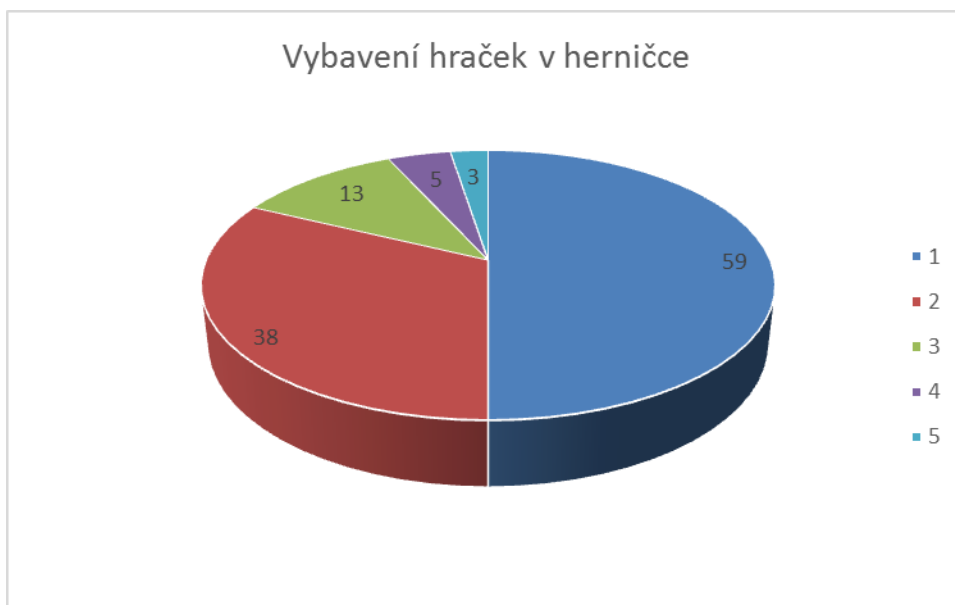
Otázky byly zaměřeny hlavně na maminky, které navštěvují Mateřské centrum. Ty vyplnily 115 dotazníků. Také tři dotazníky vyplnili tatínci, kteří přišli se svými dětmi do tohoto centra.

6.4 Výsledky průzkumu

V této části shrneme všechny výsledky dotazníkového šetření a podíváme se na jejich zajímavé odpovědi.

- **Jak byste zhodnotili vybavení hraček v naší herničce?**

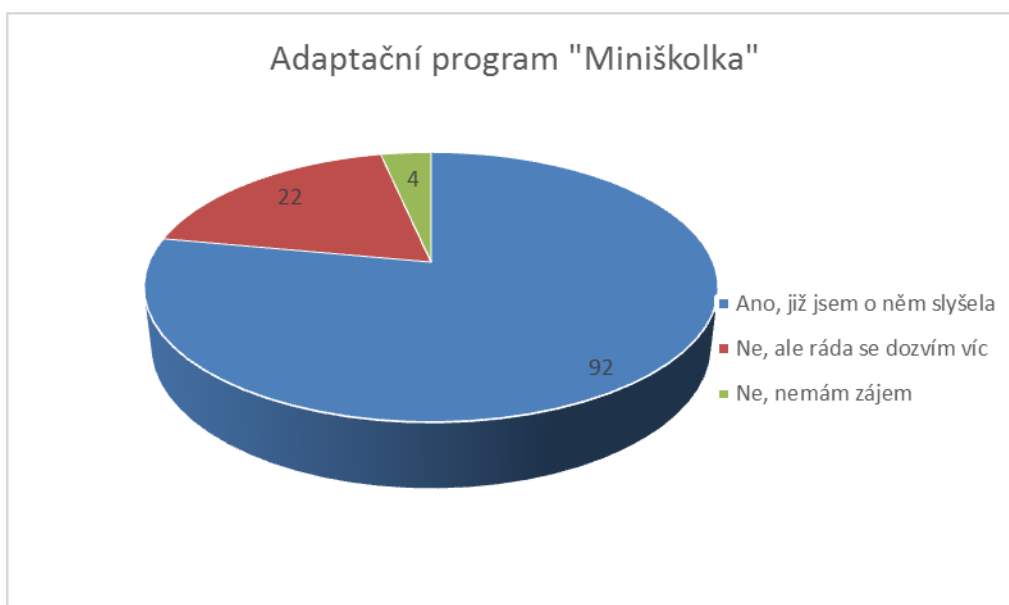
Na tuto otázku odpověděli všichni respondenti. Měli známkovat jako ve škole od 1 do 5, kdy 1 byla nejlepší a 5 nejhorší známkou. Průměrná známka vychází 1,77 což je podle mého velice dobrý výsledek. Vyplývá z něj, že jsou návštěvníci Mateřského centra spokojeni s vybavením hraček v herně. Známkou 1 ohodnotilo vybavení hraček více než polovina dotázaných.

Graf č. 1 Vybavení hraček v herničce

- **Už jste slyšeli o adaptačním programu pro Vaše děti - "Miniškolka?" Pokud o něm nic nevíte, chtěl/a byste se o tomto programu dozvědět více?**

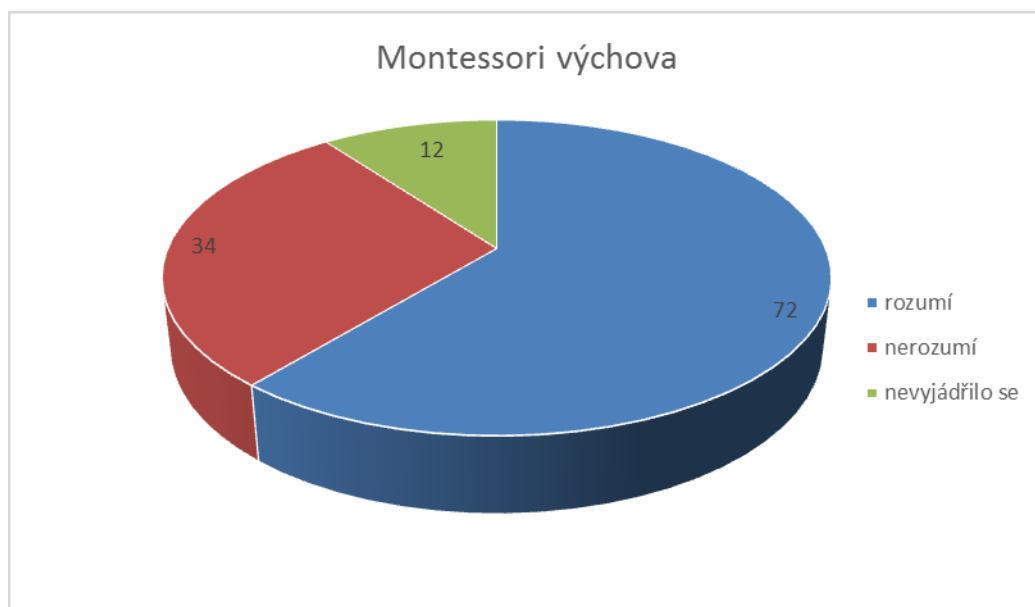
Miniškolka již probíhá třetím rokem a těší se velkému zájmu rodičů. V zájmu MC je získat co nejvíce dětí do Miniškolky, které jsou zapotřebí k získání případných dotací na tyto služby. Celkem 92 dotázaných respondentů uvedlo, že znají adaptační program „Miniškolka“, 22 o tomto programu neslyšelo, ale rádo by se dozvědělo více a pouze 4 uvedli, že nemají zájem se dozvědět více.

Graf č. 2 Povědomí programu Miniškolka

- **Jak rozumíte pojmu Montessori výchova?** (Heslo: Pomoz mi, abych to udělal sám.)

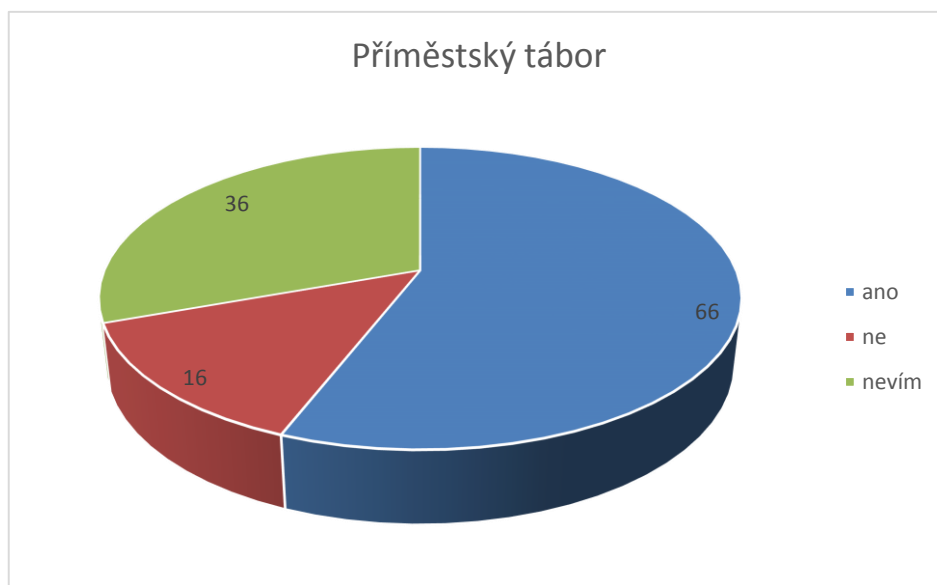
V MC je provozována školka s prvky Montessori výchovy, proto bylo cílem průzkumu zjistit, kolik respondentů má o tomto termínu povědomí. Pojmu Montessori výchova rozumí 72 respondentů, 34 tomuto pojmu nerozumí a 12 se k této otázce nevyjádřilo. Dle odpovědí je patrné, že by bylo dobré uspořádat besedu či seminář na toto téma, někteří dotázaní uvedli, že by je to zajímalo.

Graf č.3 Znalost a porozumění pojmu Montessori výchova

- **Využili byste zde v centru o prázdninách příměstský tábor pro děti?**

Příměstské tábory zatím MC nenabízí. Bylo otázkou, zda by byl za strany rodičů zájem o tyto aktivity, kde budou děti bez rodičů. Příměstský tábor pro děti o prázdninách by využilo více než polovina dotázaných a pouze 16 odpovědělo, že pro ně není tábor zajímavý. Zbývajících 36 zatím neví. Stálo by za to uvažovat o zřízení letního tábora pro děti, z této otázky vyplývá, že by byl aktivně využíván.

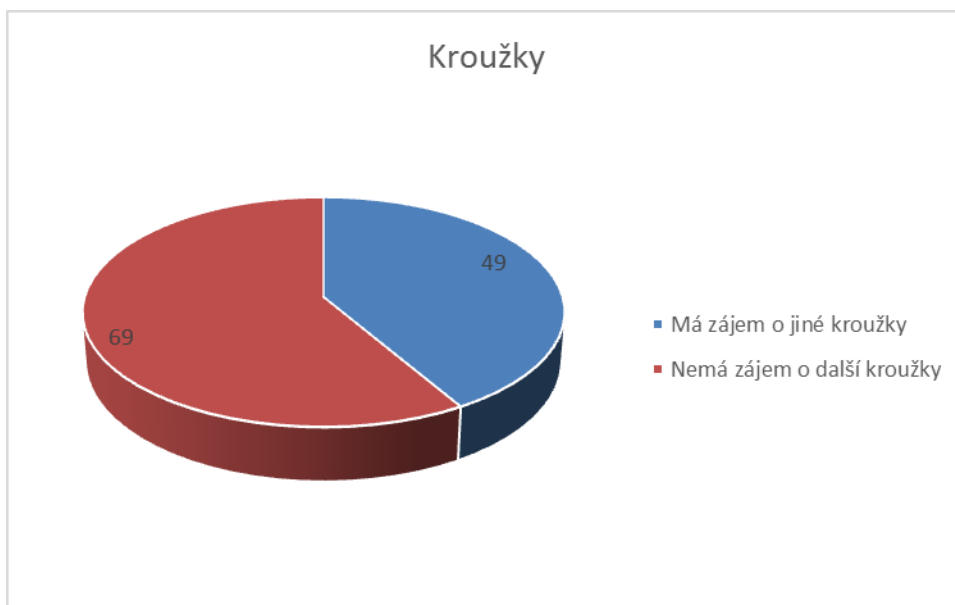
Graf č. 4 Možnosti využití příměstského tábora

- **Který kroužek zde postrádáte pro své děti a proč tento kroužek zde uvítáte?**

Mateřské centrum nabízí širokou škálu zájmových kroužků. Pro zpestření nabídky a spokojenost rodičů a dětí, by bylo možno podle zájmu nabídku ještě rozšířit. Další kroužek postrádá 49 dotázaných respondentů, ostatní se k této otázce nevyjádřili nebo uvedli, že jsou spokojeni se stávající nabídkou kroužků.

Nejvíce respondentů by uvítalo kroužek tancování pro děti. Celkem 13 odpovědí se týkalo tohoto přání. Mezi další nejžádanější kroužek patřila angličtina pro děti, kde 5 respondentů projevilo zájem o cizí jazyk pro své děti. O kroužek plavání projevili zájem 3 návštěvníci. Další kroužky, které by návštěvníci uvítali, se rozprostřeli na logopedii, hru na hudební nástroj, turistické výlety, jógu, baby masáže a znakování pro miminka a další.

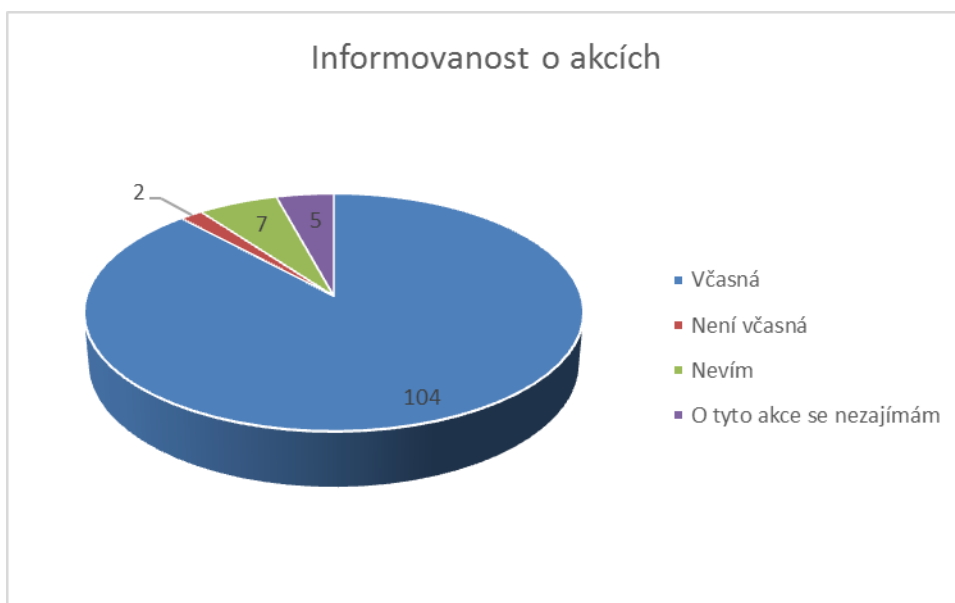
Z výsledku je patrné, že by do budoucna mohlo mateřské centrum otevřít kroužek tancování na dětské písničky. Tohle přání bude velmi lehce splnitelné a dostupné.

Graf č. 5 Vyjádření možnosti volnočasových aktivit

- **Je informovanost o akcích centra dostatečná a včasná?** (Mikuláš, Karneval, Drakiáda, Závod odrážedel, Hledání pokladu...)

Informovanost o akcích centra je, zdá se, dostatečná a včasná, 104 ze 118 dotázaných odpovědělo na tuto otázku kladně. Pouze dva odpověděli, že ne, ostatní neví, nebo se o tyto akce nezajímají. Zdá se, že reklama je dostačující a je potřeba v ní nadále pokračovat podobným způsobem.

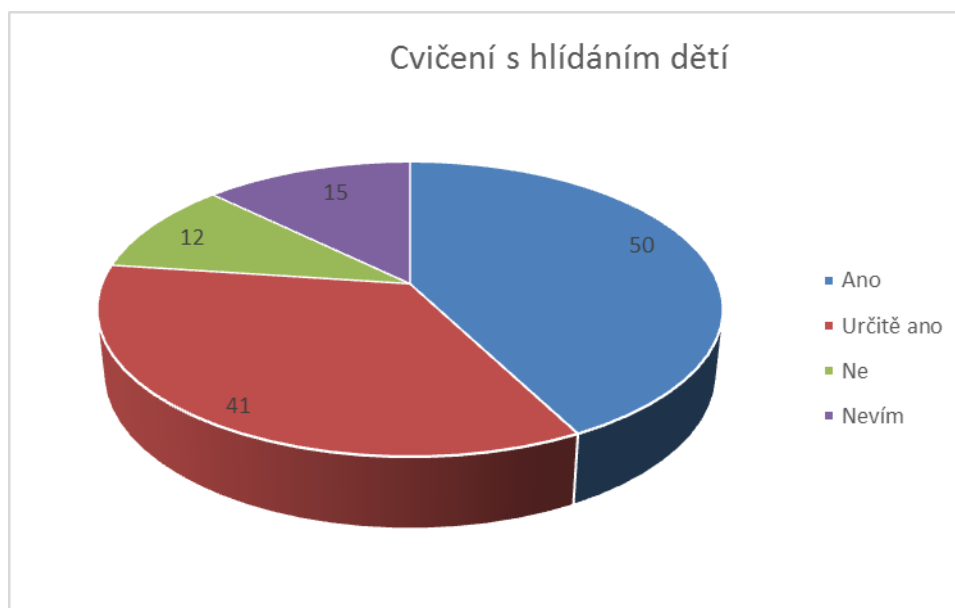

Graf č. 6 Informovanost ze strany centra o akcích

- **Uvítali byste zde cvičení pro maminky s hlídáním dětí?**

Cvičení pro maminky na mateřské dovolené s hlídáním dětí MC nabízelo již několikrát. Zájem ale brzo skončil. Z průzkumu je patrné, že by centrum mohlo opět tuto nabídku pro maminky zvážit a zahrnout do svého programu.

Celkem 91 dotázaných by využilo cvičení s hlídáním dětí, z čehož 41 by toho využilo určitě. 12 odpovědělo, že by této aktivitě nevyužili a zbývajících 15 zatím neví.

Graf č. 7 Aktivita s cvičením maminek a s hlídáním dětí

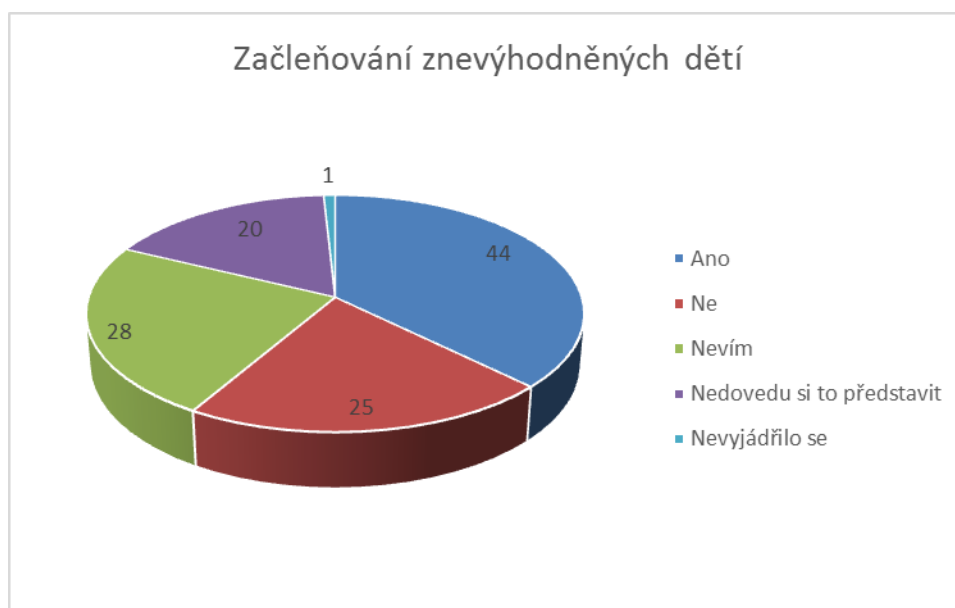
- **Uvítali byste v tomto centru začleňování znevýhodněných dětí?** (Do řádku prosím napište Váš názor, proč zde tyto děti uvítáte a proč ne.)

Cílem tohoto průzkumu bylo zjistit, zda návštěvníci Mateřského centra budou otevřeni pro začleňování znevýhodněných skupin do svého kolektivu. Názory respondentů se hodně odlišovaly. Výsledkem bylo zjištění, že sice většina respondentů by nebyla proti, ale bohužel zazněly i názory, že by někteří návštěvníci již do centra nechodili. Je na zvážení, jak se k téhle problematice postavit.

Začleňování znevýhodněných dětí by uvítalo 44 dotázaných respondentů, 25 neuvítalo začleňování, 28 neví a 20 si to nedovede představit. U této otázky bylo často využíváno možnosti komentáře, se kterými jsme se mohli setkat, jak u kladných, tak u záporných odpovědí.

Komentáře respondentů na tuhle otázku byly různé. Mezi pozitivní přístup se řadí odpověď respondenta, který píše: „Myslím, že by si děti měly zvykat na přítomnost znevýhodněných dětí, aby jim to připadalo přirozené a učily se jim pomáhat (ale i pomáhat sobě navzájem). Posune je to opět někam dál.“

S ohledem na toto citlivé téma, nebudu uvádět záporné komentáře k tomuto tématu.

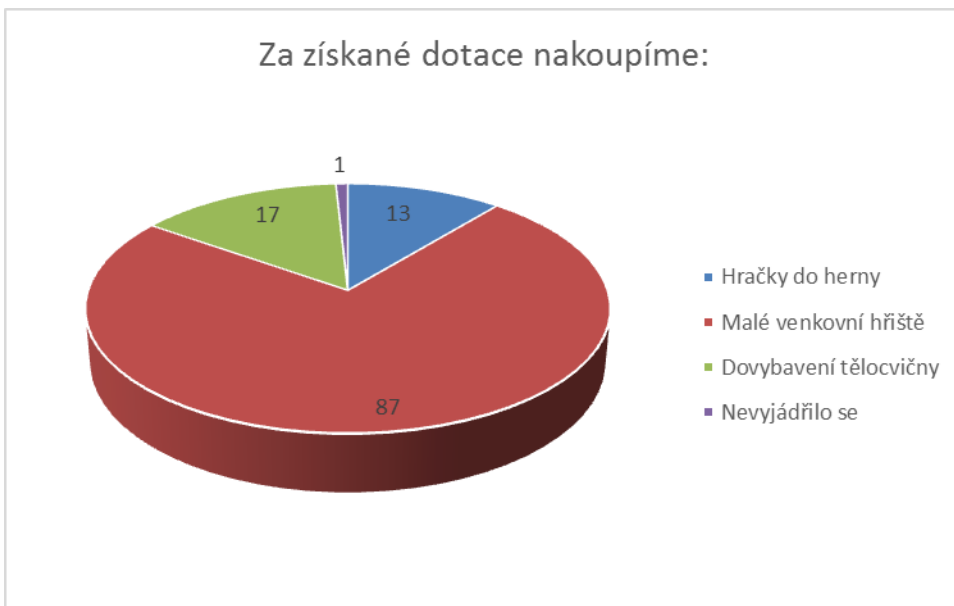
Graf č. 8 Vyjádření rodičů k začlenění znevýhodněných dětí

- **Ze získaných dotací bychom mohli pro Vaši spokojenost nakoupit (vyberte variantu):**

Pomocí dotací či grantu může MC získat peníze na vybavení prostor. Cílem průzkumu bylo zjistit, která z položek bude nejvíce žádaná.

Nejvíce by měli zájem o zakoupení malého venkovního hřiště (87 respondentů), dále pak dovybavení tělocvičny 17 a nejméně dotázaných by mělo zájem o další hračky do herny (13 oslovených respondentů).

Graf č. 9 Vyjádření se k tématu nákupu nových věcí v herničce

- **Vaše náměty pro zkvalitnění tohoto centra?**

Všechny náměty, které respondenti uvedli, budou řádně prodiskutované na příští valné hromadě se všemi členy výboru. Je potřeba aby MC drželo krok s dobou a přizpůsobovalo se přáním a potřebám rodičů, kteří toto centrum chtějí navštěvovat.

40 dotázaných mělo nějaké další náměty ke zlepšení kvality centra, 78 nemělo náměty, nebo uvedli, že je zde vše dle jejich představ a jsou s tímto centrem spokojeni. Týkalo se to převážně těchto námětů.

Realizace venkovního hřiště by uvítalo šest respondentů. S tímto požadavkem budeme muset počkat na lednové schválení dotací, a pokud vše vyjde, v roce 2015 se mohou návštěvníci těšit na toto nové venkovní hřiště.

Dalším požadavkem bylo prodloužení provozní doby. Toto přání je splnitelné a je možnost ho realizovat již v podzimních měsících.

Celkem tři respondenti projevíli zájem o dokoupení hraček pro chlapce do herny a také nové hračky, které pomáhají rozvíjet motoriku. Tyto hračky centrum vlastní ale bohužel jsou k dispozici pouze v kroužku Miniškolka. Bude na zvážení, zda tyto hračky dát volně do herny, neboť většina těchto hraček je složená z více částí a mohly by se snadno poztrácet. Také finanční částka hraček, které pomáhají rozvíjet motoriku, není malá.

V neposlední řadě další tři respondenti navrhují rekonstrukci toalet pro děti. Bohužel o tomhle problému se již diskutuje dlouho, ale finanční stránka mateřského centra tyto úpravy zatím neumožňuje.

Další náměty byly různé, například spolupráce s pedagogickou školou, cvičení pro maminky s hlídáním dětí, pořízení více hudebních nástrojů a jiné.

Graf č. 10 Vyjádření pro nové náměty ke zlepšení centra.

6.5 Vyhodnocení

Bakalářská práce se zabývala volnočasovými aktivitami Mateřského centra, které je zaměřeno především na děti ale také na jejich rodiče. Na trávení volného času může každý pohlížet různým způsobem a záleží na nás, jak se k němu postavíme. Buď aktivním, nebo pasivním způsobem. Díky odborné literatuře ale také z vlastních zkušeností je známo, že se trávení volného času neustále mění. Rodiče by svým dětem měli zpočátku plánovat jejich volný čas. V dnešní uspěchané době se ale rodiče málokdy věnují v plné míře svým dětem.

Proto MC klade velký důraz na společné trávení volného času s dětmi nebo také na příjemné strávení času s ostatními vrstevníky. Snaží se nabídnout velkou škálu kroužků a aktivit, ze kterých by si mohli vybrat všichni případní návštěvníci Mateřského centra a vždy se rádi vraceli zpět. Průzkumem bylo zjištěno, že rodiče toto centrum navštěvují rádi a využívají jeho služeb a nabídek. Navrhli také pár doporučení pro jeho rozšíření a zpestření nabídek.

ZÁVĚR

Po vyhodnocení dotazníků je patrné, že Mateřské centrum Sluníčko v Přerově se těší velké oblibě a návštěvnosti rodičů a dětí. To vše díky jeho kvalitním službám, které nabízí, milému personálu a také díky jeho dobré informovanosti.

V aktivitách, které nabízí MC, je potřeba nadále pokračovat. Kroužek, který je zde nejvíce postrádán, je potřeba zařadit do programu MC. Jedná se o tanečky pro malé děti.

Pro rozšíření služeb by bylo vhodné přes prázdniny uspořádat příměstské tábory a tím dopomoci rodičům, kteří chodí do práce a nemají možnost hlídání svých dětí.

Také je potřeba se zaměřit na pravidelné cvičení pro maminky s hlídáním dětí. Respondenti uvedli, že o tuto novou aktivitu bude zájem.

V roce 2015 se MC zapojí do nového projektu, ze kterého bude možno pro spokojenost rodičů zakoupit malé venkovní hřiště. Tím se rozšíří prostory i o venkovní část, kterou budou moci návštěvníci i v slunečných dnech využívat. Bude se jednat o pískoviště, malou prolézačku a houpacího koníka.

Vybavení hraček v herně je vyhovující. Zde je na místě poděkovat rodičům, kteří nosí hračky do centra po svých dětech, a tím se vybavenost herny stále vylepšuje a obnovuje.

Program Miniškolka s prvky Montessori pedagogiky se těší velké oblibě. Návštěvnost je prozatím velká a pojmu Montessori výchova rozumí většina dotázaných respondentů. Seminář či beseda pro zájemce na toto téma je vhodná. Rozšířit povědomí o tomto stylu výchovy bude ku prospěchu rodičů, kteří by měli o tento respektující přístup zájem.

Začleňování znevýhodněných dětí do kolektivu se bude projednávat na příští Valné hromadě se všemi stávajícími členy. Zatím je možné formou letáčků a osobních pozvání, tyto rodiny s dětmi zvát na jednorázové akce, které se budou pořádat, a to bezplatně. Nebo nabídnout pomoc při hlídání dětí, psaní domácích úkolů nebo poradenství.

Náměty na zkvalitnění centra budou také všechny konzultovány na Valné hromadě. Do té doby je potřeba pořídit do MC knihu přání a stížností, a tak aktuálně nahlížet na rady či doporučení návštěvníků.

Poděkování patří všem respondentům, kteří svými názory přispěli či přispějí na zkvalitnění MC Sluníčka a jeho dalšího chodu.

SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ

BÁRTOVÁ, Zdenka. JANIŠ, Kamil, *Uplatnění asertivity v sociální komunikaci: nahlédnutí do problematiky komunikace*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2005, ISBN 80-7041-379-4.

BRINKMAN, Rick, KIRSCHNER, Rick. *Jak vycházet s lidmi, se kterými si nerozumíte*. Bratislava: Motýl, 1999, ISBN 80-88978-10-6.

FÜERST, Maria. *Psychologie: včetně vývojové psychologie a teorie výchovy*. Olomouc: Votobia, 1997, ISBN 80-71988-199-0.

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004, ISBN 80-7178-927-5.

CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada Publishing, 2007, ISBN 978-80-247-1369-4.

KANTOROVÁ, Jana. *Vybrané kapitoly z obecné pedagogiky 1*. Olomouc: Hanex, 2008, ISBN 978-80-7409-024-0.

KANTOROVÁ, Jana. *Vybrané kapitoly z obecné pedagogiky 2*. Olomouc: Hanex, 2008, ISBN 978-80-7409-030-1.

KOPŘIVA, Pavel, NOVÁČKOVÁ, Jana, NEVOLOVÁ, Dobromila, KOPŘIVOVÁ, Tatjana. *Respektovat a být respektován*. Bystřice pod Hostýnem: Spirála, 2008, ISBN 978-80-904030-0-0.

KULHÁNKOVÁ, Eva. *Hudebně pohybová výchova: metodická příručka pro hudební výchovu ve škole*. Praha: Portál, 2000, ISBN 80-7178-437-0.

LANGMEIER, Josef, KREJČÍŘOVÁ, Dana. *Vývojová psychologie*. Praha: Grada Publishing, 1998, ISBN 80-7169-195-X.

MONTESSORI, Maria. *Od dětství k dospívání*. Praha: Triton, 2011, ISBN 978-80-7387-478-0.

MONTESSORI, Maria. *Absorbující mysl*. Praha: R-TIS. ČKD, 2003, ISBN 80-86-189-02-3.

MONTESSORI, Maria. *Objevování dítěte*. Praha: Nakladatelství SPS, 2001, ISBN 80-86-189-0-5.

MONTESSORI, Maria. *Tajuplné dětství*. Praha: Nakladatelství SPS: 1998, ISBN 80-86-189-00-7.

NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti*. Praha: Academia, 1998, ISBN 80-200-0628-1.

NĚMEC, Jiří a kol. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času*; Brno: Paido, 2002, ISBN 80-7315-012-3.

PÁVKOVÁ, Jiřina, HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav, *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 1999, ISBN 80-7178-295-5.

ŘÝDL, Karel, *Principy a pojmy pedagogiky Marie Montessori*; Praha: Public History, 1999, ISBN 80-902193-7-3.

SPOUSTA, Vladimír. *Kapitoly z pedagogiky volného času*; Brno: MU, 1998, ISBN 80-210-1247-9.

STEINER, Rudolf. *Výchova dítěte a metodika vyučování*. Praha: Baltazar, 1993, ISBN 80-900307-9-3.

ŠVEC, Štefan. *Metodologie věd o výchově*. Brno: Paido, 2009, ISBN 978-80-7315-192-8.

TICHÁ, Alena. *Učíme děti zpívat: hlasová výchova pomocí her pro děti od 5 do 11 let*. Praha: Portál, 2009, ISBN 978-80-7367-562-2.

TOŠNER, Jiří, SOZANSKÁ, Olga. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-514-8.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie 1*; Praha: Karolinum, 2008, ISBN 978-80-246-0956-0.

WOITINAS, Siegfried. *Integrované děti*; Hranice: Fabula, 2004, ISBN 80-86600-19-X.

INTERNETOVÉ ZDROJE:

Společnost Montessori: pedagogika Montessori [online]. 2013 [cit. 2014-02-22]. Dostupné z: <http://www.montessoricr.cz/principy-montessori-pedagogiky/>

Seznam zkratk:

MC   Mateřské centrum

YMCA   Young Men Christian Association

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1

Dotazník

PŘÍLOHA č. 1

Dotazník pro návštěvníky Mateřského centra

Vážení návštěvníci Mateřského centra Sluníčka,

jsem studentka 2. ročníku UP v Olomouci, obor Vychovatelství. Rozhodla jsem se věnovat svou bakalářskou práci našemu Mateřskému centru, a to hlavně proto, abychom se mohli stále zlepšovat a více vycházet vstříc potřebám Vás – našich návštěvníků. Obracím se k Vám s prosbou o vyplnění tohoto dotazníku. Jeho cílem je zjistit, jak jste s tímto Mateřským centrem spokojeni, zda se do tohoto centra vracíte rádi zpět, případně, co byste v tomto Mateřském centru vylepšili.

V dotazníku prosím zakroužkujte Vaši odpověď, u otázky 10 máte prostor pro Vaše názory. Veškeré údaje, které uvedete v tomto dotazníku, jsou anonymní.

Předem Vám děkuji za vyplnění dotazníku.

Jana Bařinková

DOTAZNÍK:

1. Jak byste zhodnotili vybavení hraček v naší herničce? (1 – vynikající, 5 – nedostačivé)

1   2   3   4   5

2. Využili byste zde v centru o prázdninách příměstský tábor pro děti?

Ano   ne   ještě   nevím

3. Jak rozumíte pojmu Montessori výchova?

(Heslo: Pomoz mi, abych to udělal sám.)

---

4. Už jste slyšeli o adaptačním programu pro Vaše děti - "Miniškolka?"

Pokud o něm nic nevíte, chtěl/a byste se o tomto programu dozvědět více?

Ano, již jsem o něm slyšela   ne, ale ráda se dozvím víc   ne, nemám zájem

5. Uvítali byste v tomto centru začleňování znevýhodněných dětí?

(Do řádku prosím napište Váš názor, proč zde tyto děti uvítáte a proč ne.)

ano   ne   nevím   nedovedu si to představit

---

6. Je informovanost o akcích centra dostatečná a včasná? (Mikuláš, Karneval, Drakiáda, Závod odrážedel, Hledání pokladu...)

Ano   ne   nevím   o tyto akce se nezajímám

7. Uvítali byste zde cvičení pro maminky s hlídáním dětí?

Ano   určitě ano   ne   nevím

8. Ze získaných dotací bychom mohli pro Vaši spokojenost nakoupit (vyberte variantu):

a) hračky do herny,

b) malé venkovní hřiště,

c) dovybavení tělocvičny.

9. Který kroužek zde postrádáte pro své děti a proč tento kroužek zde uvítáte?

-
-
-

10. Vaše náměty pro zkvalitnění tohoto centra:

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Jana Bařinková
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Mgr. Pavla Vyhnálková, Ph.D.
Rok obhajoby:	2014

Název práce:	Volnočasové aktivity mateřského centra v Přerově.
Název v angličtině:	Freetime activities of the maternity center in Prerov.
Anotace práce:	Bakalářská práce se zabývá volnočasovými aktivitami, které nabízí Mateřské centrum Sluníčko v Přerově. Cílem této práce bude popsat mateřské centrum a jeho aktivity. Zjistit, co si rodiče představují pod Montessori výchova a posoudit jak by rodiče reagovali na začleňování znevýhodněných dětí. Vyhodnotit, zda jsou rodiče dostatečně informováni o akcích a aktivitách MC a jaké další aktivity budou v centru vítány.
Klíčová slova:	Batoletcí věk, předškolní věk, mateřské centrum, Marie Montessori, Montessori výchova, rodina, volnočasové aktivity, Miniškola.
Anotace v angličtině:	This bachelor thesis is about free time activities that are offered by Maternity center Sluníčko in Přerov. Target of this bachelor will be to describe the maternity center and its activities. Find out what parents imagine under concept of Montessori education and assess how parents would react to integration of disadvantaged children. Evaluate if parents are informed enough about actions and activities of MC and which other activities will be appreciated in center.
Klíčová slova v angličtině:	Toddler, preschool age, Maternity center, Marie Montessori, Montessori education, family, freetime activities, Mini School.
Přílohy vázané v práci:	Dotazník
Rozsah práce:	41 stránek
Jazyk práce:	Čeština